

Hicaz Dilkeş Peşrev

Ney

Nâyî Baba Raşid Efendi

Usûlü : Çenber [24/4]

[1820 - 1892]

1. Hane / (Hane-i Evvel) / (Serhane)

2. Hane / (Hane-i Sani)

3. Hane / (Hane-i Salis)

19 **4. Hane / (Hane-i Rabi)**

22

25

28

Nâyi

Baba

Raşid Efendi

[1820 - 1892]

Saz eserleri bestekarıdır. Mızıkay-i Hümayun'da yüzbaşı rütbesiyle Ney üflemiş ve öğretmiştir. Neyzen Oskiyan'ın talebesidir. Bir hayli Neyzen yetiştirmiştir. En önde gelen öğrencisi, Zakirbaşı Mehmed Efendi'dir. Hamparsum ve Batı notalarını biliyordu. Hamparsum ile yazdığı nota defteri İstanbul Üniversitesi Devlet (eski belediye) konservatuvarı arşivindedir. Bestelediği peşreve güfte tatbik ederek, karçe haline getirmiştir. Segah-Araban makamını bulmuştur. İsmail Hakkı Beyin hocasıdır.

Çember Usûlü

XV. asırdan beri kullanılan bir usûldür. Fâhte usûlünün başına bir 4 zaman veya kendi formasında bir Sofyân usûlü getirilmekle elde edilmiştir.

a-) 24 zamanlıdır.

b-) İki 4 zaman, iki 5 zaman ve sonda yine bir 4 zamandan veya başka bir deyişle başta iki Sofyân sonra iki Yürük Semî ve sonda yine bir Sofyân'dan yapılmıştır (4+4+6+6+4=24). Usûlü meydana getiren her unsurdan sonra noktalı ve 24 zamanın sonunda kalan bir düz ölçü çizgisi çekilmelidir.

c-) 24/4'lük ikinci mertebesi ve 24/2'lik üçüncü mertebesi kullanılmıştır. 24/4'lük ikinci mertebeye çember, 24/2'lik üçüncü mertebeye Ağır Çember denir. Ağır Çemberler ağırlıkları nedeni ile birinci bestelerde kullanılırlar.

d-) Çember usûlü ile çember, kâr, besteler ölçülmüştür. Bu usûl ile özellikle Ağır Çember ile ölçülmüş bestelerde terennüm ikinci usûlün son te-ke te-ke'lerinden girer ve 2 usûlde terennüm uzar. Bazı eserlerde ise terennüm bir usûldür.

Çember Darb Usûlü

- 1 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 2 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 3 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 4 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 5 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 6 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 7 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 8 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 9 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Zayıf]
- 10 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 11 . Darb : (Ta-Aa) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 12 . Darb : (He-Ek) / [2 Zamanlı ve Zayıf]
- 13 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 14 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 15 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 16 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak :

Türk Müsiki Nazariyatı ve Usûlleri-Kudüm Velveleleri - İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]